EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.6.2020
COM(2020) 262 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Nadaljnji koraki pri usklajevanju pravnega reda nekdanjega tretjega stebra s pravili o varstvu podatkov

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Nadaljnji koraki pri usklajevanju pravnega reda nekdanjega tretjega stebra s pravili o varstvu podatkov

I. Uvod

To sporočilo predstavlja pregled, ki ga mora Komisija opraviti v skladu s členom 62(6) direktive o varstvu podatkov pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj[1] (Direktiva (EU) 2016/680, v nadaljnjem besedilu: direktiva o kazenskem pregonu).

Direktiva o kazenskem pregonu je začela veljati 6. maja 2016, države članice pa so jo morale v skladu z njenim členom 63(1) prenesti v svojo nacionalno zakonodajo do 6. maja 2018. Razveljavila in nadomestila je Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ. Direktiva o kazenskem pregonu se uporablja za obdelavo osebnih podatkov na nacionalni in čezmejni ravni, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj in izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem (v nadaljnjem besedilu: kazenski pregon) (člen 1(1)). To je prvi instrument s celostnim pristopom na področju kazenskega pregona, za razliko od prejšnjih *ad hoc* pristopov, pri katerih je bil vsak instrument kazenskega pregona urejen s svojimi pravili o varstvu podatkov. Direktiva o kazenskem pregonu temelji na členu 16 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) in je akt, s katerim je zakonodajalec Unije dal učinek temeljni pravici do varstva osebnih podatkov iz člena 8 Listine o temeljnih pravicah[2] v okviru obdelave osebnih podatkov s strani organov kazenskega pregona.

Direktiva o kazenskem pregonu v členu 60 vsebuje klavzulo o predhodno veljavnih pravilih, ki določa, da določbe direktive ne spreminjajo posebnih določb o varstvu osebnih podatkov iz določenih pravnih aktov Unije. To zadeva posebne določbe o varstvu osebnih podatkov v pravnih aktih Unije, ki so začeli veljati 6. maja 2016 ali prej na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah in policijskega sodelovanja. Direktiva o kazenskem pregonu se že uporablja za preostale določbe navedenih aktov.

Člen 62(6) direktive o kazenskem pregonu določa, da mora Komisija do 6. maja 2019 pregledati druge pravne akte, ki jih je sprejela Unija in ki urejajo obdelavo s strani pristojnih organov za namene kazenskega pregona, vključno z akti, za katere se uporablja klavzula o predhodno veljavnih pravilih iz člena 60, da se oceni potreba po njihovi uskladitvi z direktivo o kazenskem pregonu in po potrebi oblikujejo ustrezni predlogi za spremembo teh aktov, da se zagotovi dosleden pristop k varstvu osebnih podatkov v okviru področja uporabe direktive o kazenskem pregonu. Cilj zahtevane uskladitve iz člena 62(6) direktive o kazenskem pregonu bi moral biti sprememba ustreznih aktov, tako da bodo veljavna pravila o varstvu osebnih podatkov iz navedenih aktov Unije (oziroma izvedbenih nacionalnih predpisov) usklajena s pravili iz direktive o kazenskem pregonu (in nacionalnimi ukrepi za prenos te

[1] Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

[2] V zvezi z razmerjem med členom 16 PDEU in členom 8 Listine o temeljnih pravicah glej mnenje Sodišča (veliki senat), A-1/15, ECLI:EU:C:2017:592, točka 120.

direktive). To sporočilo navaja akte, ki bi jih bilo glede na pregled treba uskladiti, ter časovni razpored za dosego tega cilja. Ta sklep ne posega v odločitve Komisije glede morebitnih konkretnih predlogov sprememb posameznih aktov, zajetih s tem pregledom, zlasti kadar bi bile predvidene korenite spremembe ali nadomestitev takega instrumenta.

II. Rezultat pregleda

Komisija je pri izvajanju pregleda upoštevala študijo, ki je bila izvedena v okviru pilotnega projekta Evropskega parlamenta „Pregled temeljnih pravic v instrumentih in programih EU za zbiranje podatkov“[3]. Študija je vključevala določitev aktov Unije, ki jih zajema člen 62(6) direktive o kazenskem pregonu, in opredelitev določb, ki bi morda potrebovale uskladitev glede vprašanj varstva podatkov.

Komisija je na podlagi te študije opredelila 26 pravnih aktov Unije, ki jih je treba pregledati. Ugotovila je, da 16 od teh 26 aktov ni treba spremeniti, medtem ko jih 10 ni povsem v skladu z direktivo o kazenskem pregonu in bi jih bilo zato treba spremeniti.

Pravni akti, ki urejajo obdelavo osebnih podatkov s strani pristojnih organov in so bili sprejeti ali že spremenjeni po začetku veljavnosti direktive o kazenskem pregonu, ne spadajo v ta pregled, saj so v njih že upoštevane zahteve direktive.

III. Akti, pri katerih uskladitev ni potrebna

16 pravnih aktov, pri katerih uskladitev ni potrebna, se uvršča v pet kategorij, kakor je navedeno v tem sporočilu.

1) Akti, ki ne vsebujejo posebnih pravil o varstvu podatkov

Za akte, ki ne vsebujejo posebnih pravil o varstvu podatkov, ne velja klavzula o predhodno veljavnih pravilih iz člena 60 direktive o kazenskem pregonu. To pomeni, da se za obdelavo osebnih podatkov na podlagi takih aktov uporabljajo določbe nacionalne zakonodaje, s katerimi se prenaša direktiva o kazenskem pregonu, zato ti akti ne potrebujejo dodatne uskladitve. Mednje sodi naslednjih sedem aktov:

i. Okvirni sklep Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami[4];

ii. Okvirni sklep Sveta 2003/577/PNZ z dne 22. julija 2003 o izvrševanju sklepov o zasegu premoženja ali dokazov v Evropski uniji[5];

---

[3] Pilotni projekt je zahteval Evropski parlament, upravljala ga je Komisija, izvajal pa izvajalec (skupina neodvisnih strokovnjakov). Komisija je izvajalca izbrala na podlagi meril, ki jih je določil Evropski parlament. Rezultati projekta izražajo samo stališča in mnenja izvajalca, Komisija pa ne prevzema odgovornosti za kakršno koli uporabo informacij iz projekta. Njegovi rezultati so objavljeni na naslednji povezavi: http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collection-instruments-and-programmes.

[4] UL L 190, 18.7.2002, str. 1.

[5] UL L 196, 2.8.2003, str. 45.

iii. Skupno stališče Sveta 2005/69/PNZ z dne 24. januarja 2005 o izmenjavi določenih podatkov z Interpolom[6];

iv. Okvirni sklep Sveta 2005/214/PNZ z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni[7];

v. Okvirni sklep Sveta 2006/783/PNZ z dne 6. oktobra 2006 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odredb o zaplembi[8];

vi. Okvirni sklep Sveta 2008/947/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami[9];

vii. Okvirni sklep Sveta 2008/909/PNZ z dne 27. novembra 2008 o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb v kazenskih zadevah, s katerimi so izrečene zaporne kazni ali ukrepi, ki vključujejo odvzem prostosti, za namen njihovega izvrševanja v Evropski uniji[10].

2) Akti, ki vsebujejo sklicevanje na Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ in ne vsebujejo posebnih pravil o varstvu podatkov

Direktiva o kazenskem pregonu je razveljavila Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ z dne 27. novembra 2008 o varstvu osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah[11] z učinkom od 6. maja 2018, ter v členu 59 določa, da se sklicevanja na Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ štejejo kot sklicevanja na direktivo o kazenskem pregonu. To zagotavlja uporabo direktive o kazenskem pregonu za obdelavo podatkov v skladu z navedenimi pravnimi akti. Navedeni akti ne vsebujejo posebnih pravil o varstvu podatkov, ki presegajo sklicevanje na Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ, pregled pa je pokazal, da dodatne spremembe, povezane z varstvom podatkov, niso potrebne. Gre za naslednje tri akte:

i. Okvirni sklep Sveta 2009/829/PNZ z dne 23. oktobra 2009 o uporabi načela vzajemnega priznavanja odločb o nadzornih ukrepih med državami članicami Evropske unije kot alternativi začasnemu priporu[12];

ii. Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih[13];

iii. Direktiva 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti[14].

3) Zakonodajni predlogi, ki so predmet medinstitucionalnih pogajanj

---

6 UL L 27, 29.1.2005, str. 61.

7 UL L 76, 22.3.2005, str. 16. V zvezi z Okvirnim sklepom Sveta 2005/214/PNZ je treba omeniti, da se splošna uredba o varstvu podatkov uporablja v primerih denarnih kazni, ki so bile izrečene za prekrške in ne za kazniva dejanja.

8 UL L 328, 24.11.2006, str. 59.

9 UL L 337, 16.12.2008, str. 102.

10 UL L 327, 5.12.2008, str. 27.

11 UL L 350, 30.12.2008, str. 60.

12 UL L 294, 11.11.2009, str. 20.

13 UL L 328, 15.12.2009, str. 42.

14 UL L 338, 21.12.2011, str. 2.

Trenutno sta v postopku zakonodajnega pregleda naslednja pravna akta. V zakonodajnem postopku, ki ga je sprožila Komisija, so že upoštevane zahteve direktive o kazenskem pregonu:

i. Sklep Sveta 2008/633/PNZ z dne 23. junija 2008 o dostopu imenovanih organov držav članic in Europola do vizumskega informacijskega sistema (VIS) za iskanje podatkov za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj[15] ureja dostop do osebnih podatkov v VIS za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja terorističnih dejanj in drugih hudih kaznivih dejanj. Komisija je leta 2018 sprejela predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 767/2008, Uredbe (ES) št. 810/2009, Uredbe (EU) 2017/2226, Uredbe (EU) 2016/399, Uredbe XX/2018 [uredba o interoperabilnosti] in Odločbe 2004/512/ES ter o razveljavitvi Sklepa Sveta 2008/633/PNZ[16]. Predlog usklajuje določbo o dostopu organov kazenskega pregona z nedavnimi zakonodajnimi spremembami in predlaga razveljavitev sklepa Sveta;

ii. Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva[17]. Komisija je leta 2016 predlagala razveljavitev te uredbe, in sicer v okviru Predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Uredbe (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva, za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva in o zahtevah za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac, ki jih vložijo organi kazenskega pregona držav članic in Europol za namene kazenskega pregona (prenovitev)[18].

4) Mednarodni sporazumi samo med državami članicami ali schengenskimi državami

V okvir pregleda iz člena 62(6) direktive o kazenskem pregonu spada več mednarodnih sporazumov, ki zavezujejo izključno države članice ali schengenske države, ki morajo prenesti direktivo o kazenskem pregonu v svoj nacionalni pravni red. Zato za obdelavo osebnih podatkov s strani pristojnih organov teh držav za namene kazenskega pregona v okviru takih sporazumov velja nacionalna zakonodaja, s katero se prenaša direktiva o kazenskem pregonu. Taki sporazumi so trije:

i. Konvencija, pripravljena na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji, o medsebojni pomoči in sodelovanju med carinskimi upravami (Konvencija Neapelj II)[19];

15 UL L 218, 13.8.2008, str. 129.
16 COM(2018) 302 final.
17 UL L 180, 29.6.2013, str. 31.
18 COM(2016) 272 final – 2016/0132 (COD).
19 Konvencija, pripravljena na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji, o medsebojni pomoči in sodelovanju med carinskimi upravami (UL C 24, 23.1.1998, str. 2).

ii. Akt Sveta z dne 29. maja 2000 o ustanovitvi Konvencije o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije, v skladu s členom 34 Pogodbe o Evropski uniji[20];

iii. Sporazum med Evropsko unijo ter Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško o uporabi nekaterih določb Konvencije z dne 29. maja 2000 o medsebojni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije ter njenega Protokola iz leta 2001[21].

5) Pogodba o medsebojni pravni pomoči med EU in ZDA

Sporazum o medsebojni pravni pomoči med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike[22], podpisan leta 2003, je začel veljati 1. februarja 2010. Poleg zaščitnih ukrepov, vključenih v sporazum, Sporazum med Združenimi državami Amerike in Evropsko unijo o varstvu osebnih podatkov pri preprečevanju, preiskovanju, odkrivanju in pregonu kaznivih dejanj[23] (v nadaljnjem besedilu: krovni sporazum med EU in ZDA), ki velja od februarja 2017, dopolnjuje sporazum z ustreznimi zaščitnimi ukrepi za varstvo osebnih podatkov, zato dodatna uskladitev pogodbe o medsebojni pravni pomoči med EU in ZDA ni potrebna.

IV. Akti, ki jih je treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu

V pregledu je bilo opredeljenih deset pravnih aktov, pri katerih je po mnenju Komisije potrebno zakonodajno posredovanje, bodisi ker vključujejo posebne določbe o varstvu osebnih podatkov, na katere v skladu s členom 60 direktive o kazenskem pregonu slednja ne vpliva (tj. zanje se uporablja klavzula o predhodno veljavnih pravilih), bodisi se zanje omenjena klavzula ne uporablja, vendar niso povsem skladni z direktivo o kazenskem pregonu, kot je podrobneje opisano v nadaljevanju.

1) Okvirni sklep Sveta o skupnih preiskovalnih enotah

Okvirni sklep Sveta 2002/465/PNZ z dne 13. junija 2002 o skupnih preiskovalnih enotah[24] določa pogoje za ustanovitev skupne preiskovalne enote. Vsebuje posebno določbo v zvezi z obdelavo podatkov, ki lahko vsebujejo osebne podatke, ki jih je pridobil član ali sekundarni član skupne preiskovalne enote, ki določa, da se take informacije lahko uporabijo za druge namene, če se tako sporazumejo države članice, ki sestavljajo enoto (člen 1(10)(d)). To določbo bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Okvirni sklep Sveta 2002/465/PNZ bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, kar zadeva naslednje:

- določiti bi bilo treba, da se osebni podatki, pridobljeni v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2002/465/PNZ, lahko obdelujejo za druge namene od tistih, za katere so bili zbrani, če tako določa nacionalna zakonodaja in če se tako sporazumejo države

[20] UL C 197, 12.7.2000, str. 1.
[21] UL L 26, 29.1.2004, str. 3.
[22] UL L 181, 19.7.2003, str. 34.
[23] UL L 336, 10.12.2016, str. 3.
[24] UL L 162, 20.6.2002, str. 1.

članice, ki ustanovijo enoto, ob upoštevanju pogojev iz členov 4(2) in 9(1) direktive o kazenskem pregonu.

Nadaljnji koraki

Komisija bo v zadnjem četrtletju leta 2020 predlagala ciljno usmerjeno spremembo Okvirnega sklepa Sveta 2002/465/PNZ.

2) Sklep Sveta o izmenjavi informacij in sodelovanju na področju terorističnih kaznivih dejanj

Sklep Sveta 2005/671/PNZ z dne 20. septembra 2005 o izmenjavi informacij in sodelovanju na področju terorističnih kaznivih dejanj[25] je bil sprejet pred začetkom veljavnosti Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ in vsebuje določbe, za katere se uporablja klavzula o predhodno veljavnih pravilih iz člena 60 direktive o kazenskem pregonu. Sklep Sveta 2005/671/PNZ je bil nedavno spremenjen z Direktivo (EU) 2017/541 o boju proti terorizmu.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Sklep Sveta 2005/671/PNZ bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, kar zadeva naslednje:

- določiti bi bilo treba, da je obdelava osebnih podatkov v skladu s Sklepom Sveta 2005/671/PNZ mogoča le za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih kaznivih dejanj v skladu z načelom omejitve namena;
- kategorije osebnih podatkov, ki se lahko izmenjujejo, bi bilo treba natančneje opredeliti s pravom Unije ali držav članic, v skladu z zahtevo iz člena 8(2) direktive o kazenskem pregonu, ob ustreznem upoštevanju operativnih potreb zadevnih organov.

Nadaljnji koraki

Komisija bo v prvi polovici leta 2021 predlagala ciljno usmerjene spremembe Sklepa Sveta 2005/671/PNZ.

Poleg tega namerava Komisija do 8. septembra 2021 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o oceni dodane vrednosti Direktive (EU) 2017/541 z vidika boja proti terorizmu in njenega učinka na temeljne pravice in svoboščine, vključno s pravico do varstva podatkov (člen 29(2) Direktive (EU) 2017/541).

3) Okvirni sklep o izmenjavi informacij med organi kazenskega pregona

Okvirni sklep Sveta 2006/960/PNZ z dne 18. decembra 2006 o poenostavitvi izmenjave informacij in obveščevalnih podatkov med organi kazenskega pregona držav članic Evropske unije[26] določa sklop splošnih pravil za izmenjavo obstoječih informacij in obveščevalnih podatkov med organi kazenskega pregona držav članic za namene vodenja preiskav kaznivih dejanj ali operacij zbiranja obveščevalnih podatkov o kaznivih dejanjih. Določa, da postopki za čezmejno izmenjavo podatkov načeloma ne smejo biti strožji od tistih, ki se uporabljajo za izmenjavo podatkov na nacionalni ravni.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

[25] UL L 253, 29.9.2005, str. 22.
[26] UL L 386, 29.12.2006, str. 89.

Okvirni sklep Sveta bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, kar zadeva naslednje:

- opredeliti bi bilo treba vrste osebnih podatkov, ki se lahko izmenjujejo na podlagi okvirnega sklepa, obenem pa ohraniti njegovo učinkovitost in naravo horizontalnega orodja;
- dodatno bi bilo treba pojasniti zaščitne ukrepe, zlasti zahtevo po presoji potrebnosti in sorazmernosti vsake izmenjave informacij;
- posodobiti bi bilo treba sklicevanja na horizontalni okvir za varstvo podatkov in vključiti sklicevanje na uporabo direktive o kazenskem pregonu.

Nadaljnji koraki

Komisija bo ta instrument ocenila v okviru širših razprav in študije izvedljivosti, ki bo opravljena leta 2020 in bo preučila morebitno prihodnjo kodifikacijo sodelovanja EU na področju kazenskega pregona, katere cilj bi moral biti prenovitev in posodobitev različne veljavne zakonodaje, ki ureja sodelovanja na področju kazenskega pregona. Komisija bo zakonodajni predlog, ki bo vseboval vsaj spremembo Okvirnega sklepa Sveta 2006/960/PNZ, da se zagotovi potrebna uskladitev varstva podatkov, pripravila v zadnjem četrtletju leta 2021.

4) Sklep Sveta o sodelovanju med uradi za odvzem premoženjske koristi

Sklep Sveta 2007/845/PNZ z dne 6. decembra 2007 o sodelovanju med uradi za odvzem premoženjske koristi držav članic na področju sledenja in identifikacije premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, ali drugega premoženja, povezanega s kaznivimi dejanji[27], države članice zavezuje k ustanovitvi uradov za odvzem premoženjske koristi in določa okvir za izmenjavo podatkov med uradi držav članic za odvzem premoženjske koristi.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Sklep Sveta 2007/845/PNZ ali kateri koli instrument, ki bi ga nadomestil, bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu z vseh ustreznih vidikov, tudi glede naslednjega:

- pojasniti bi bilo treba, da za obdelavo osebnih podatkov v skladu s Sklepom Sveta 2007/845/PNZ velja direktiva o kazenskem pregonu. Trenutno se člen 5 Sklepa Sveta 2007/845/PNZ izrecno sklicuje na Konvencijo Sveta Evrope z dne 28. januarja 1981 o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov in Dodatni protokol k tej konvenciji z dne 8. novembra 2001 o nadzornih organih in čezmejnem prenosu podatkov. Ta sklep Sveta je bil sprejet pred začetkom veljavnosti Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ, njegove posebne določbe o varstvu osebnih podatkov pa so zajete tudi v členu 60 direktive o kazenskem pregonu, zaradi česar direktiva na te določbe ne vpliva (tj. zanje se uporablja klavzula o predhodno veljavnih pravilih). Zato je potrebna zakonodajna sprememba, da se zagotovi uporaba direktive o kazenskem pregonu v celoti;
- natančneje bi bilo treba opredeliti kategorije osebnih podatkov, ki se lahko izmenjujejo, ob ustreznem upoštevanju operativnih potreb zadevnih organov.

Nadaljnji koraki

[27] UL L 332, 18.12.2007, str. 103.

Komisija trenutno proučuje vlogo in naloge uradov za odvzem premoženjske koristi. V ta namen je Komisija decembra 2019 začela študijo o „zamrznitvi, zaplembi in odvzemu premoženjske koristi v EU – kaj deluje in kaj ne“. Končno poročilo te študije se pričakuje julija 2020.

Ugotovitve in priporočila te študije bi lahko služili kot podlaga za nadaljnji razmislek o pravnem redu EU na področju odvzema premoženjske koristi, vključno s Sklepom Sveta 2007/845/PNZ. Zakonodajni predlog, vključno s spremembami, potrebnimi za uskladitev glede varstva podatkov, po predstavljen do konca leta 2021.

5) Sklepa Sveta o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu (Prümska sklepa)

Sklep Sveta 2008/615/PNZ z dne 23. junija 2008 o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu[28], in Sklep Sveta 2008/616/PNZ z dne 23. junija 2008 o izvajanju Sklepa 2008/615/PNZ o poglobitvi čezmejnega sodelovanja, zlasti na področju boja proti terorizmu in čezmejnemu kriminalu[29], določata pravila za sodelovanje med organi kazenskega pregona držav članic, predvsem v zvezi z izmenjavo podatkov o prstnih odtisih in DNK, shranjenih v nacionalnih podatkovnih zbirkah o kaznivih dejanjih, po načelu „zadetek / ni zadetka“. Prümski okvir omogoča tudi neposredni dostop do lastnika in registracije vozila prek spletne aplikacije „EUCARIS“.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Sprememba Prümskih sklepov mora zagotoviti popolno uskladitev novega Prümskega okvira z direktivo o kazenskem pregonu, zlasti glede zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov. Komisija bo predlagala spremembe, katerih cilj bo uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu, tudi glede naslednjega:

- uskladiti bi bilo treba pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in pravila glede odgovornosti za obdelavo osebnih podatkov ter pravnih sredstev;
- zagotoviti bi bilo treba, da bodo zahteve glede zapisovanja podatkov v celoti usklajene z direktivo o kazenskem pregonu;
- uskladiti bi bilo treba pravila o prenosu osebnih podatkov v tretjo državo ali mednarodno organizacijo;
- preučiti bi bilo treba vzajemno učinkovanje člena 9(3) direktive o kazenskem pregonu in sistema, vzpostavljenega s Prümskima sklepoma;
- v zvezi s poglavjema 3 in 5 Sklepa Sveta 2008/615/PNZ bi bilo treba pojasniti kategorije osebnih podatkov, ki se lahko obdelujejo za namene preprečevanja kaznivih dejanj ter ohranjanja javnega reda in varnosti na množičnih prireditvah, ali v zvezi z drugimi oblikami sodelovanja v skladu z zahtevo iz člena 8(2) direktive o kazenskem pregonu;
- pojasniti bi bilo treba, da je vsakršna izmenjava informacij na podlagi sklepa, zlasti posredovanje podatkov v zvezi z množičnimi prireditvami ali druge oblike sodelovanja (poglavji 3 in 5 Sklepa Sveta 2008/615/PNZ), namenjena le preprečevanju in preiskovanju kaznivih dejanj in javni varnosti;
- Komisija želi tudi izkoristiti priložnost in v okviru uskladitve posodobiti sklicevanje na veljavni okvir za varstvo podatkov, tj. nadomestiti sklicevanje na Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ s sklicevanjem na uporabo direktive o kazenskem pregonu.

[28] UL L 210, 6.8.2008, str. 1.
[29] UL L 210, 6.8.2008, str. 12.

Nadaljnji koraki

Komisija je novembra 2018 začela študijo izvedljivosti o prihodnosti Prümskega okvira[30]. Študija vključuje oceno tehnične, operativne in pravne izvedljivosti spremembe tehnične arhitekture, izboljšanja izmenjave osebnih podatkov in s primerom povezanih podatkov po potrditvi „zadetka“, ki ga je vrnil sistem, vključitve novih kategorij podatkov in izboljšanja obstoječe obdelave podatkov ter povezave Prümske pogodbe z drugimi osrednjimi podatkovnimi zbirkami EU in interoperabilnostnimi rešitvami. Komisija bo glede na rezultate študije razmislila o zakonodajnem predlogu, ki bi določal spremenjen in posodobljen pravni okvir ter predstavljal priložnost za vključitev potrebnih uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu v letu 2021.

6) Sklep Sveta o uporabi informacijske tehnologije za carinske namene

S Sklepom Sveta 2009/917/PNZ z dne 30. novembra 2009 o uporabi informacijske tehnologije za carinske namene[31] je bil vzpostavljen carinski informacijski sistem (CIS) za pomoč pri preprečevanju, odkrivanju in pregonu hudih kršitev nacionalne zakonodaje z omogočanjem čim hitrejšega dostopa do podatkov in povečanjem učinkovitosti carinskih uprav. Ta osrednji sistem je dostopen organom držav članic, Europolu, Eurojustu in Evropski komisiji.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Sklep Sveta 2009/917/PNZ bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, kar zadeva naslednje:

- v zvezi s „hudimi kršitvami“, za katere se uporablja sklep Sveta;
- pojasniti bi bilo treba pogoje za zbiranje in evidentiranje podatkov ter dodati zahtevo, da se podatki lahko vnesejo v CIS le, če je na podlagi utemeljenih razlogov, zlasti predhodnih nezakonitih dejavnosti, mogoče sklepati, da je zadevna oseba storila, trenutno izvaja ali bo storila kaznivo dejanje;
- določiti bi bilo treba dodatne zahteve v zvezi z varnostjo obdelave podatkov, in sicer z uskladitvijo seznama potrebnih varnostnih ukrepov s členom 29 direktive o kazenskem pregonu, tj. z dodajanjem zahtev glede obnovitve, zanesljivosti in celovitosti sistema;
- omejiti bi bilo treba naknadno obdelavo podatkov, zabeleženih v CIS, za druge namene od tistih, za katere so bili osebni podatki zbrani, le pod pogoji iz direktive o kazenskem pregonu;
- določiti bi bilo treba, da je obdelava osebnih podatkov v skladu s Sklepom Sveta 2009/917/PNZ predmet modela usklajenega nadzora iz člena 62 Uredbe (EU) 2018/1725.[32]Sklep je edini preostali pravni akt, ki določa, da nadzor obdelave osebnih podatkov izvaja skupni nadzorni organ, ki je postal zastarel;

---

30 Študija o izvedljivosti izboljšanja izmenjave informacij na podlagi Prümskih sklepov: končno poročilo (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6c877a2a-9ef7-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-130489216); napredno tehnično poročilo (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3236e6ae-9efb-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en); analiza stroškov in koristi (https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/503f1551-9efc-11ea-9d2d-01aa75ed71a1/language-en).

31 UL L 323, 10.12.2009, str. 20.

32 Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

- posodobiti bi bilo treba splošno sklicevanje na Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ s sklicevanjem na uporabo direktive o kazenskem pregonu. Vse določbe, ki se prekrivajo z direktivo o kazenskem pregonu (kot so opredelitve ali določbe o pravicah posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ali razpoložljivosti pravnih sredstev in odgovornosti), bi bilo treba črtati kot zastarele. Sklicevanja na posebne določbe Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ bi bilo treba posodobiti s posebnimi ustreznimi sklicevanji na direktivo o kazenskem pregonu.

Nadaljnji koraki

Komisija bo v prvem četrtletju leta 2021 predlagala ciljno usmerjene spremembe Sklepa Sveta 2009/917/PNZ.

7) Sporazum o medsebojni pravni pomoči z Japonsko

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Kar zadeva Sporazum o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med Evropsko unijo in Japonsko[33], je pregled opredelil več področij, na katerih bi bilo treba izboljšati obstoječe zaščitne ukrepe. Področja, ki jih je treba v zvezi s tem dodatno preučiti, so med drugim:

- določbe o vprašanjih v zvezi s kakovostjo podatkov in varnostjo;
- zaščitni ukrepi, ki se uporabljajo za obdelavo posebnih vrst osebnih podatkov;
- pravna sredstva, ki so na voljo posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, in pravila o nadzoru;
- omejitve nadaljnjih prenosov;
- pravila o hrambi in vodenju evidenc.

Nadaljnji koraki

Komisija bo iz navedenih razlogov obvestila japonske organe o morebitni potrebi po spremembi sporazuma in postopku za vključitev okrepljenih zaščitnih ukrepov za varstvo podatkov v skladu z direktivo o kazenskem pregonu, da bi lahko Svetu predložila priporočilo v prvem četrtletju leta 2021.

8) Direktiva o evropskem preiskovalnem nalogu

Obdelava osebnih podatkov v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah[34] določa okvir za izdajanje, posredovanje in izvrševanje evropskega preiskovalnega naloga.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Direktivo 2014/41/EU bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, kar zadeva naslednje:

[33] UL L 39, 12.2.2010, str. 20.
[34] UL L 130, 1.5.2014, str. 1.

- pojasniti bi bilo treba, da je vsakršna obdelava osebnih podatkov, pridobljenih v skladu s to direktivo, za druge namene od tistih, za katere se zbirajo, dovoljena le pod pogoji iz člena 4 ali člena 9(1) direktive o kazenskem pregonu ali člena 6 splošne uredbe o varstvu podatkov, npr. s črtanjem člena 20;
- Komisija bo posodobila splošno sklicevanje na Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ s sklicevanjem na uporabo direktive o kazenskem pregonu in vključila sklicevanje na uporabo splošne uredbe o varstvu podatkov za obdelavo osebnih podatkov, povezanih z evropskim preiskovalnim nalogom, v okviru nekazenskih postopkov.

Nadaljnji koraki

Komisija bo v zadnjem četrtletju leta 2020 predlagala ciljno usmerjeno spremembo Direktive 2014/41/EU.

9) Direktiva o izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu

Namen Direktive (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu[35], je zagotoviti visoko raven zaščite vseh udeležencev v cestnem prometu v Uniji z omogočanjem lažje čezmejne izmenjave informacij o nekaterih posebnih prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu. V ta namen organom držav članic omogoča medsebojni dostop do registrov vozil drugih držav članic prek elektronskega informacijskega sistema, ki omogoča identifikacijo domnevnega kršitelja nerezidenta, tj. lastnika ali imetnika vozila, in tako olajša izvrševanje sankcij za prometne prekrške.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

Direktivo (EU) 2015/413 bi bilo treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu, kar zadeva naslednje:

- uvesti bi bilo treba izrecno sklicevanje na uporabo direktive o kazenskem pregonu, kadar se ravnanje v prometu šteje za kaznivo dejanje. Glede na to, da je glavni cilj visoka raven zaščite udeležencev v cestnem prometu, direktiva temelji na členu 91(1)(c) PDEU o ukrepih za izboljšanje varnosti v cestnem prometu in se trenutno sklicuje na uporabo določb o varstvu podatkov iz Direktive 95/46/ES. Ne glede na to pa je namen direktive olajšati sankcioniranje kršitev v cestnem prometu, ki so v nekaterih državah članicah opredeljene kot prekršek, v drugih pa kot kaznivo dejanje. V prvem primeru splošna uredba o varstvu podatkov nadomešča Direktivo 95/46/ES, s čimer je zagotovljena uporaba ustreznega zakonskega okvira za obdelavo osebnih podatkov. V slednjem primeru imajo države članice možnost uporabe posebnih določb o varstvu podatkov iz Sklepa 2008/615/PNZ, kot je navedeno v uvodni izjavi 23 direktive. Dostop do podatkov, ki se izmenjujejo v skladu s tem sklepom, in njihovo nadaljnjo obdelavo je treba uskladiti z direktivo o kazenskem pregonu z vključitvijo jasnega sklicevanja na uporabo direktive o kazenskem pregonu v takih primerih (glej točko 5);

- Uskladitev bi morala zagotoviti, da obveznost pošiljanja informativnega dopisa lastniku ali imetniku vozila ali drugače identificirani osebi, osumljeni storitve

[35] UL L 68, 13.3.2015, str. 9.

prometne kršitve, povezane z varnostjo v cestnem prometu, o uvedbi preiskave ali pregona in zagotovitev posebnih informacij tej osebi ne posegata v pravico do informacij v skladu s členom 13 direktive o kazenskem pregonu.

Nadaljnji koraki

V skladu s členom 11 direktive je morala Komisija do novembra 2016 poročati Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi te direktive. Po oceni direktive leta 2016[36] je Komisija 15. marca 2019 objavila začetno oceno učinka[37] (časovnico) kot prvi korak v postopku ocene učinka v zvezi s spremembo direktive. Komisija bo do konca leta 2021 predstavila zakonodajni predlog, vključno s potrebno uskladitvijo z direktivo o kazenskem pregonu[38].

10) Direktiva o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR)

Direktiva (EU) 2016/681 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o uporabi podatkov iz evidence podatkov o potnikih (PNR) za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon terorističnih in hudih kaznivih dejanj[39] določa obveznost prenosa podatkov iz evidence podatkov o potnikih na mednarodnih letih s strani letalskih prevoznikov pristojnim organom držav članic Evropske unije. Določa tudi pogoje za dostop do takih podatkov in njihovo obdelavo s strani pristojnih organov v državah članicah za namene preprečevanja, odkrivanja, preiskovanja in pregona terorističnih in hudih kaznivih dejanj.

Uskladitev z direktivo o kazenskem pregonu

O Direktivi o PNR trenutno poteka postopek predhodnega odločanja pred Sodiščem Evropske unije[40], v katerem se ugotavlja njena skladnost s členi 7, 8 in 52(1) Listine. Komisija bo ocenila potrebo po spremembi direktive o PNR, povezano z varstvom podatkov, glede na odločitev Sodišča.

Nadaljnji koraki

Člen 19 direktive EU o PNR določa, da mora Komisija pregledati vse elemente te direktive in do 25. maja 2020 Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo. Po pregledu in na podlagi sodbe Sodišča v zadevi C-817/19 bo Komisija preučila, ali je predlog zakonodajnega predloga za spremembo te direktive potreben ali ustrezen. Komisija je začela analizo izvajanja direktive o PNR v zadnjem četrtletju leta 2019.

---

36 Delovni dokument služb Komisije o oceni čezmejne izmenjave informacij o prometnih prekrških (SWD(2016) 355 final) in Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi Direktive (EU) 2015/413 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (COM(2016) 744 final).

37 Začetna ocena učinka: Sprememba direktive o čezmejnem izvrševanju (https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2019-1732201_sl).

38 Uskladitev bo upoštevala tudi vse potrebne uskladitve s splošno uredbo o varstvu podatkov in Direktivo 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

39 UL L 119, 4.5.2016, str. 132.

40 Zadeva C-817/19, Ligue des droits humains, ki je ob sprejetju tega sporočila v obravnavi.